

11+

У ЧОМУ
ШІННІСТЬ
БУРШТИНУ?

СТОРІЯ

www.storiya.info

У чому цінність бурштину?

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Авторка **Ірина Рабешко**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики

«Читай і мову вивчай!» **Юлія Гарюнова**

Верстка **Анастасія Бишовець**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Фото **Віталія Коваля**, atmwood.com.ua, freepik.com, texty.org.ua,
nd-ukraine.com

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на вебсайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти), належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2024 «Сторія».

Шонеділі Таня й Оленка влаштували пікнік у парку. Цього разу дівчатка вмостилися під старою сосною. Дістали термос із чаєм, печиво й заходилися обговорювати останні події в школі.

Раптом Оленка зойкнула:

— Йой! На мене щось капнуло!

— Дощ?

— Та ні, дивись, щось в'язке й липке.

Таня показала подружці руку, на якій виблискувала крапля. Оленка глянула вгору й помітила на гілочці таку саму краплину.

Смола з хвойних дерев

— Я думаю, що це смола, Таню. Такий особливий сік хвойних дерев.

— Глянь, він застигає.

— Еге ж, ця смола може перетворюватися на особливий камінь, що називається бурштин!

Бурштин (нім. bernstein — “жар-камінь”) — скам’яніла викопна смола хвойних дерев у вигляді жовтуватих каменів. У народі ще називають “сонячним каменем Полісся”.

Таня все ще розглядала краплинку на своїй руці:

— Не схоже на камінь.

— Ну, щоб вона так затверділа, знадобляться мільйони років! — розсміялася подружка.

Каміння бурштину

Картина з бурштину

Прикраси з бурштину

Очі Тані розширилися від цікавості:

— Мільйони років? Вау! А ти звідки знаєш?

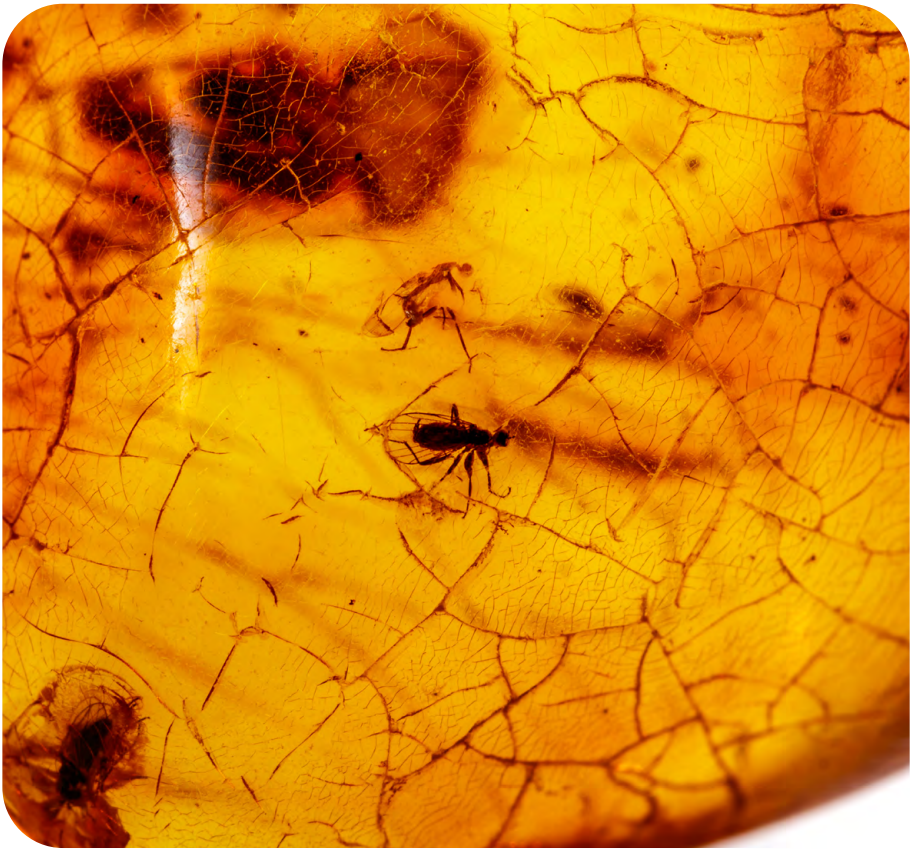
— У моєї бабусі є намисто з бурштину. І браслет. Дуже гарні. Люблю їх розглядати й приміряти. Найцікавіше, що, на перший погляд, усі камінці жовті. А варто придивитися: один — золотистий, інший — карамельний, третій — медовий, а четвертий — узагалі коричневий!

А ще з нього картини створюють!

Оленка показав подружці своє фото в намисті.

— А тобі личить!

— Дякую. О! Ще цікавий факт про бурштин згадала. Це тобі не просто прикраса, а справжня **капсула часу**! Іноді комахи або маленькі тваринки потрапляють у пастку цієї смоли ще до того, як вона затвердіє. І консервуються в ній, як у банці! А потім учені вивчають комах і дізнаються про те, яким було життя мільйони років тому. Круто, га?

Макрокам'яний мінеральний бурштин
з комахами, мухами та жуками

Фото Віталія Ковалю, шматок бурштину
вагою понад 5 кг

Очі Тані загорілися.

— А де в нас, в Україні, можна знайти бурштину?

— Ну, подружко, не можу ж я все знати, — усміхнулася Оленка. — Зараз зауглимо.

Таня першою дістала телефон і прочитала:

— Найбільше **на Поліссі**: у Рівненській, Житомирській і Волинській областях. Уяви, на Рівненщині знайшли такий камінь вагою понад 5 кілограмів.

Таня показала подружці фото, а тоді знову почала гор-тати стрічку. Раптом обличчя дівчинки посмутнішало.

— Подивися на цей знімок із супутника. Це наше По-лісся. Точніше таким, як воно стало після масового видо-бування бурштину за останні роки. Наче місячний пейзаж на місці лісу.

Супутниковий знімок Полісся

— Навіщо люди роблять це? Невже лише через при-краси й вивчення минулого? — не могла зрозуміти Таня.

— На жаль, більшість цього **видобування незаконне**. Чула в новинах, це справжня проблема.

— Ага... Ось. Слухай. Бурштин використовують у про-мисловості, медицині, а ще у виготовленні електронних приладів, здебільшого в Китаї, — продовжила читати Таня.

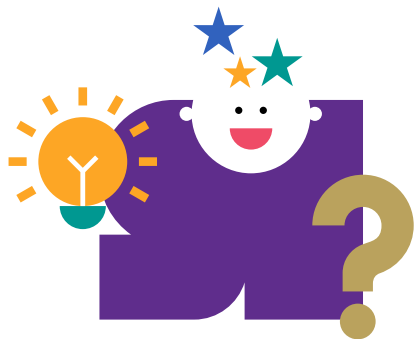
Каміння бурштину

— Гадаєш, можна цю проблему подолати? Зробити так, щоб і бурштин видобувати в Україні, і не шкодити так природі?

— Ну то, певно, треба нам ставати екологинями, — усміхнулася Таня.

— Чи економістками? — примружила одне око Оленка. Дівчатка розсміялися. Можливо, і справді в майбутньому їм вдасться розв'язати цю проблему. А може, тобі?

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

Відомо, що бурштин може зберегти комах і рослини, які були на Землі мільйони років тому. Якби у тебе була можливість закарбувати щось у ньому, щоб поділитися з людьми в майбутньому, що б це було?

Уяви, що ти колекціонуєш бурштин. Який хотілося б мати у своїй колекції?

Поміркуй, що потрібно для того, щоб не було проблеми нелегального видобування бурштину.

Хочеш дізнатися
більше?

Завітай до [Музею бурштину](#) в Рівному.

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Прикраси з каменю чи каменя?

У цьому тексті ти прочитав/прочитала про дорогоцінний камінь бурштин, з якого роблять неймовірні прикраси. А як правильно сказати: прикраси з каменя чи каменю? Спробуймо з'ясувати!

?

Якщо іменник чоловічого роду позначає **конкретний предмет**, то в родовому відмінку (КОГО? ЧОГО?) отримує закінчення **-А/Я**: **каменя, планшета, зошита тощо.**

Якщо іменник чоловічого роду позначає **абстрактне поняття**, речовину, то в родовому відмінку (КОГО? ЧОГО?) отримує закінчення **-У/Ю**: **каменю, стилю, роду тощо.**

Тож маємо говорити й писати **"прикраси з каменю"**, оскільки в цьому випадку йдеться про матеріал виробу.

Спробуй **пояснити**, чому слова мають різні закінчення. Для пояснення **скористайся** правилом родового відмінка. **Запиши**.

Томата й томату

Папера й паперу

Пояса й поясу

Тепер ти знаєш більше про відмінкові закінчення в українській мові!

Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Для твоїх геніальних думок

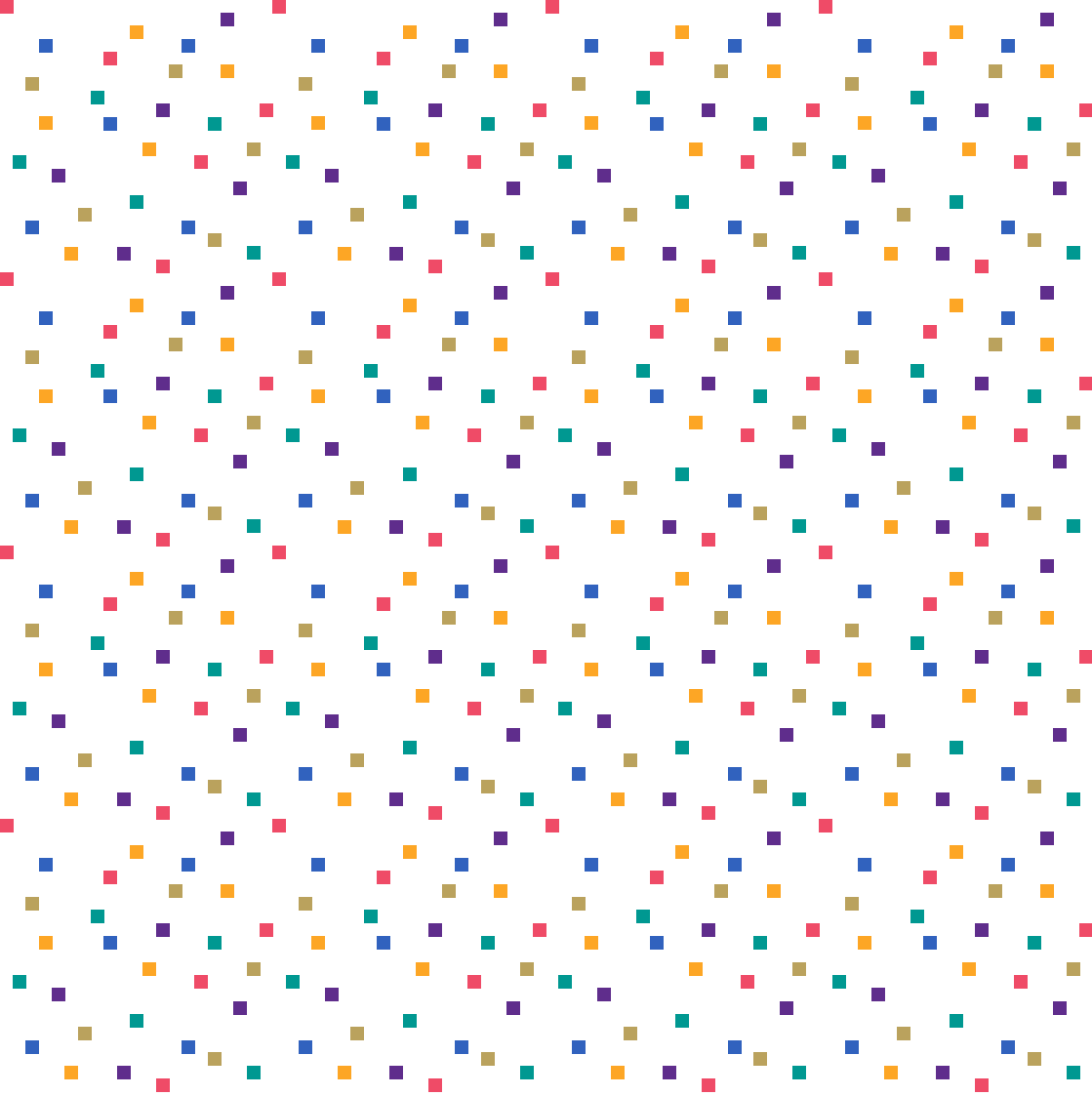
A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

www.storiya.info

© 2024 «Сторія»